

Bibliografický popis (popisné údaje)

©Jaroslava Svobodová
NK ČR

Bibliografický zdroj / záznam / popis / údaj

- bibliografický zdroj - provedení (popisná jednotka, dokument nebo soubor dokumentů) v jakékoli fyzické formě, publikované, vydané nebo pokládané za celek a jako takové vytvářející předlohu pro bibliografický záznam
- bibliografický záznam - obsahuje údaje o bibliografickém zdroji: údaje popisné a soupisné = bibliografický popis a selekční údaje (tj. údaje pro identifikaci a pro vyhledávání)

- * bibliografický popis - hlavní část bibliografického záznamu
  - obsahuje údaje identifikující provedení
  - údaje se seskupují do oblastí
  - informace se přejímají (obvykle) z popisovaného provedení
- * selekční údaje
  - hlavní záhlaví (jmenné či názvové)
  - vedlejší záhlaví (jmenné a názvové)
  - údaje věcného popisu

- bibliografický údaj - samostatná část/prvek bibliografického popisu
- lístek pro klasický katalog - údaje se zapisují ve stanoveném pořadí a s předepsanou interpunkcí
- <https://retris.nkp.cz/>
- MARC 21 - údaje se zapisují do určených polí a podpolí, v některých polích se údaje zpřesňují indikátory, interpunkce se v MARC 21 zapisuje
- http://aleph22.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=nkc

Oblasti údajů bibliografického popisu

1. údaje o názvu a odpovědnosti
2. údaje o vydání
3. specifické údaje
4. nakladatelské údaje
5. údaje fyzického popisu
6. údaje o edici
7. údaje poznámky
8. údaje o standardním čísle a dostupnosti

Oblasti v polích MARC 21

- Název a odpovědnost – pole 245
- Vydání – pole 250
- Specifické údaje – jen speciální typy dokumentů, knihy ne
- Nakladatelské údaje – pole 264
- Fyzický popis – pole 300
- Poznámky – pole 5XX
- Edice – pole 490
- Standardní čísla a dostupnost – pole 02X

Interpunkce ISBD

- Hlavní název = Souběžný název : další názvová informace. Číslo části, Název části díla / první údaj o odpovědnosti ; další údaje o odpovědnosti. -- Označení vydání. -- První místo vydání : první nakladatel, datum vydání. -- Rozsah : další fyzické údaje ; rozměr + doprovodný materiál. -- (Hlavní název edice / údaj o odpovědnosti k edici, ISSN edice ; číslování v rámci edice. Název subedice ; číslování v rámci subedice) -- Poznámky. -- Standardní číslo

Interpunkce v MARC 21

- interpunkce uvnitř polí a podpolí se obvykle zapisuje
- v některých případech lze interpunkci generovat systémem
- **!!!** tečka na konci polí se nezapisuje
- interpunkce uvedena v manuálu přímo u jednotlivých polí a podpolí a **odpovídá ISBD**
- u selekčních údajů nebo zároveň popisných i selekčních údajů se obvykle nezapisují členy vyloučené z řazení

Zjednodušené základní zásady popisu

1. zapiš, co vidíš, včetně chyb
2. nezkracuj slova, nevynechávej další autory, nepřepisuj slova/symboly na číslovky
3. pramenem popisu je celé provedení, proto hranaté závorky použij, jen když údaj doplníš z jiného zdroje, každý doplněný údaj zapiš do vlastní []
4. údaje se dělí na: povinné, doporučené, a ty ostatní

Úplný záznam v MARC 21

LDR -----nam-a22-----i-4500
FMT BK
BAS |a 01
001 nkc20142585929
003 CZ-PrNK
005 20150512090827.0
007 ta
008 140930s2015----xr-abchf-----001-0-cze--
015 |a cnb002585929
020 |a 978-80-200-2405-3 |q (brožováno)
040 |a ABA001 |b cze |d OLA001 |d ABA001 |e rda
072 7 |a 94(437) |x Dějiny Česka a Slovenska |2 Konspekt |9 8
080 |a 316.42 |2 MRF
080 |a 316.347 |2 MRF
080 |a 94(437.6) |2 MRF
1001 |a Stehlík, Michal, |d 1976- |7 jo20000069389 |4 aut
24510 |a Slovensko : |b země probuzená, 1918-1938 / |c Michal Stehlík
250 |a Vydání první
264 1 |a Praha : |b Academia, |c 2015
300 |a 193 stran : |b ilustrace (některé barevné), portréty, faksimile, 1 mapa ; |c 24 cm

336 |a text |b txt |2 rdacontent
337 |a bez média |b n |2 rdamedia
338 |a svazek |b nc |2 rdacarrier
4901 |a První republika ; |v svazek 1
504 |a Obsahuje bibliografii a rejstřík
65007 |a sociální změna |7 ph125820 |z Slovensko |y 1918-1938 |2 czenas
65007 |a národní identita |7 ph117245 |z Slovensko |y 1918-1938 |2 czenas
651 7 |a Slovensko |7 ge128580 |x dějiny |y 1918-1938 |2 czenas
655 7 |a monografie |7 fd132842 |2 czenas
830 0 |a První republika |0 s

Zobrazení ISBD – popisné údaje

Stehlík, Michal, 1976-

Slovensko : země probuzená, 1918-1938 / Michal Stehlík.

-- Vydání první. -- Praha : Academia, 2015. -- 193 stran :

ilustrace (některé barevné), portréty, faksimile, 1 mapa ;

24 cm. -- (První republika ; svazek 1)

ISBN 978-80-200-2405-3 (brožováno)

Typ obsahu: text

Typ média: bez média

Typ nosiče: svazek

Obsahuje bibliografii a rejstřík

Oblast údajů o názvu a odpovědnosti

- ISBD - v pořadí první oblast údajů v rámci bibliografického popisu
- povinný údaj v MZ (minimální záznam) - vždy hlavní název (byť doplněný) a, je-li uveden či zjištěn, první údaj o odpovědnosti
- preferované prameny popisu – dodržujeme důsledně pořadí: titulní stránka, obálka, hlavička, rub titulní stránky a tiráž

Zápis údajů

- přesně tak, jak se vyskytují na provedení - včetně chyb a překlepů (správný údaj jako varianta názvu nebo poznámka)
- slova se nezkracují, pokud tak ovšem nejsou na prameni uvedena
- číslovky se zapisují také přesně – nevynechávají se, nepřepisují se na arabské číslice
- psaní velkých písmen - podle gramatických pravidel daného jazyka, velkým písmenem začíná první slovo hlavního názvu, první slovo alternativního názvu a obvykle pak jména osob, korporací, akcí apod.

- přesně i interpunkce (výjimečně lze změnit či doplnit)
- symboly a značky přepisujeme přesně (pokud možno), vynechat lze jen typografické značky, které slouží jako oddělovače a nemění smysl a obsah údaje
- jednopísmenné iniciály a akronymy se zapisují bez mezer

Hlavní název

- typograficky zvýrazněn nebo první v pořadí
- hlavní název = název v jazyce dokumentu, v jiných jazycích nebo písmech zapsat jako souběžné
- alternativní název - oddělen čárkami, první slovo velkým písmenem
- odpovědnost jako součást názvu
- zkracování - 5 slov, označení výpustky (...)
- převzaté a uměle vytvořené názvy – do []

Souběžné údaje

- v jiném jazyce a/nebo písmu
- uvádí se za údaji, k nimž patří, předchází jim rovnítko
- přebírají se z celého provedení, nejen ze stejného pramene jako hlavní název
- jako selekční údaj zapsat do pole 246

Další názvová informace

- pouze ze stejného pramene popisu jako hlavní název, významnou odjinud jedině do poznámky
- nikdy nedoplňujeme ani pro rozlišení stejných názvů
- odpovědnost jako součást podnázvu
- zkracování - 5 slov, označení výpustky ...
- podnázvu předchází dvojtečka

Údaje o odpovědnosti

- osoby a/nebo korporace odpovědné za intelektuální nebo umělecký obsah popisované jednotky
- ze stejného pramene jako hlavní název, případně z dalších preferovaných – viz dále národní interpretace
- zapisují se všichni autoři uvedení na titulní stránce, včetně případné fráze
- více tvůrců s různou funkcí - podle pořadí v hl. prameni popisu, popř. podle logického pořadí

- tituly, šlechtické tituly, akademické hodnosti - neuvádíme, pouze rodové vztahy ponecháme
- připojení vysvětlující fráze do [] nebo poznámka o jiné podobě údajů
- údaje o odpovědnosti zapsané jako součást hlavního názvu nebo další názv. informace se již nezapisují
- zapíše se i údaj bez konkrétního jména („napsal kolektiv autorů“)
- údajům jako celku předchází lomítko; různé funkce - středník

!! schválená národní interpretace

1. jsou-li autoři přímí i nepřímí (tj. údaje o odpovědnosti) uvedeni na titulní stránce, zapíšeme je všechny jak do pole 245, tak do polí 100/700 jako selekční údaje (*bez ohledu na počet uvedených autorů je vždy první z přímých autorů uveden v hlavním záhlaví*)
2. jsou-li na titulní stránce uvedeni pouze nepřímí autoři (tj. přispěvatelé, např. editor), zapíšeme je do 245 a 700 a přímé autory již nedohledáváme
3. není-li na titulní stránce uveden žádný údaj o odpovědnosti, dohledáváme PŘÍMÉ (hlavní) autory v dalších pramenech popisu v tomto pořadí: obálka knihy, hlavička, rub titulní stránky, tiráž; pokud v některém prameni údaje najdeme, nehledáme už v dalším v pořadí (tj. údaj o autorech není na tit. s., není v hlavičce, je na rubu tit. s., už nehledáme další údaje v tiráži); zapíšeme je do polí 245 a 100/700
4. pokud nejsou překladatelé HLAVNÍHO OBSAHU DÍLA (= nikoli tedy překladatelé resumé, jedné kapitoly, popisků k fotografiím apod.) a ilustrátoři (příp. fotografové) S VÝZNAMNÝM AUTORSKÝM PODÍLEM (=nikoli autor jedné ilustrace, autor zdobných prvků doprovázejících text, obálky apod.; u fotografií významný autorský podíl znamená, že v knize je obsaženo velké množství fotografií od jednoho nebo několika málo fotografů, nikoli velké množství fotografií pocházejících od různých osob, jako tomu bývá např. u turistických průvodců) uvedeni na titulní stránce, dohledáme je obdobně jako v bodu 3 a zapíšeme do polí 245 a 700

Označení a název části

- vícesvazkové monografie s významnými názvy částí
- označení - zapisuje se tak, jak se vyskytuje v dokumentu, opakovatelné pro hierarchicky nižší úroveň
- název části - platí stejná pravidla jako pro zápis hlavního názvu, opakovatelné pro hierarchicky nižší úroveň

MARC 21 – pole 245 - neopakovatelné

- **\$a název** – hlavní název a popř. alternativní název; *neopakovatelné*
- **\$b další údaje o názvu** – souběžné názvy, názvy dalších děl, podnázvy, tj. údaje až k prvnímu údaji o odpovědnosti nebo číslu či názvu části; *neopakovatelné*
- **\$c údaj o odpovědnosti atd.** – první údaj o odpovědnosti a všechny údaje následující za prvním lomítkem; *neopakovatelné*

- \$n číslo části/sekce díla – číselné nebo abecední označení části dokumentu; opakovatelné
- \$p název části/sekce díla - opakovatelné
- jednotlivá podpole ukončena interpunkcí podle typu následujícího údaje

- **1. indikátor** – vedlejší názvové záhlaví
  - 0 **nevytváří se** – používá se vždy, pokud se v záznamu neuvádí záhlaví v poli 1XX = popis pod názvem, není hlavní záhlaví
  - 1 **vytváří se** = popis pod hlavním záhlavím uvedeným v 1XX
- **2. indikátor** – vyloučení znaků z řazení
  - 0-9 počet vyloučených znaků

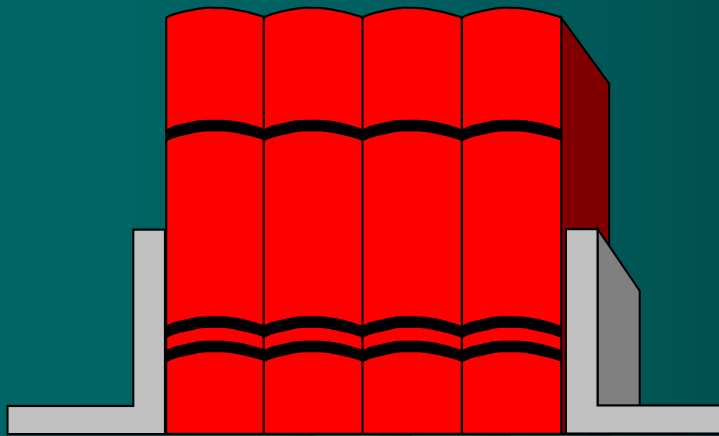
Příklady

- 24510\$aPolní tráva /\$cJan Čep ; k vydání připravil Bedřich Fučík
- 24510\$aVlastivěda moravská.\$nII,
\$pMístopis.\$pKroměřížský okres /
\$cnapsal Frant. Peřinka
- 24510\$aJablko z klína ;\$bRuce Venušiny ;
Jaro, sbohem /\$cJaroslav Seifert
- 24510\$aPoklad /\$cDouglas Preston a
Lincoln Child ; z anglického originálu
Riptide přeložila Jana Holá

- 24510\$aCísař :\$bživot a dílo = Der Kaiser :
das Leben und die Werke /\$csepsal Jan
Novák
- 24510\$aCelní zákon a předpisy související
v praxi /\$cJan Žemlička, Pavel Hruška,
Helena Nováková, Jana Zelená, Květoslav
Horák
- 24510\$aJá Baryk /\$cFrantišek Nepil ;
ilustrovala Helena Zmatlíková
- 24510\$aMakroekonomika :\$bstudijní texty /
\$czpracoval Jaroslav Novák ml.
2461-\$iSprávný název:\$aMakroekonomika

Oblast údajů o vydání

vydání = všechny
exempláře
vyrobené z téhož
originálního zdroje
a vydané stejnou
institucí

- označení vydání, je-li v provedení uvedeno, je povinným údajem v minimálním záznamu
- primárně ze stejného pramene jako hlavní název
- preferované prameny popisu – pořadí: titulní stránka, obálka, hlavička, rub titulní stránky a tiráž
- zápis přesně podle pramene popisu - slova se nezkracují, slovní číslovky se nepřevádějí na číslice, označení vyjádřené jinými znaky se zapíše také přesně
- chybný údaj o vydání se zapíše přesně tak a správný údaj do poznámky
- dotisk není samostatné vydání, lze poznámka

MARC 21 - pole 250 - opakovatelné

- \$a označení vydání (celé označení včetně doplňkového)
- 250--\$a2. vydání
- 250--\$aVydání čtvrté, v Albatrosu druhé
- 250--\$aVydání I.
- 250--\$a*** edition
- 250--\$aVerze 1.5
- 250--\$aVydání 3.
500--\$aOznačení vydání je chybné, správně je: Vydání 4.

Oblast nakladatelských údajů

obsahuje údaje o
publikování,
distribuci, výrobě
popisovaného
provedení (tj.
informace o
aktivitách
spojených se
zveřejněním
dokumentu)

- nepublikované zdroje - povinný údaj: datum vytvoření díla
- publikované zdroje - povinné údaje MZ: místo vydání, jméno nakladatele a datum vydání
- nejsou-li známy, doporučuje se uvést údaje o distribuci; nejsou-li známy ani údaje o distribuci, jsou doporučené údaje o výrobě
- datum copyrightu je doporučeným údajem tehdy, pokud není známo ani datum vydání, ani datum distribuce; zapisuje se včetně symbolu ©; nelze-li symbol reprodukovat, zapíše se před datum výraz *copyright*
- více míst vydání či jmen nakladatelů – v MZ povinné první místo a první jméno; obvykle zapíšeme všechna místa a jména

- údaje se přebírají z celého popisovaného provedení – primárně ale ze stejného pramene jako hlavní název
- údaje se zapisují přesně - nic se nezkracuje ani nevynechává (ani členy, předložky), neopravuje (správnou podobu zapsat do poznámky)
- datum slovně či římskými číslicemi se přepisuje na arabské číslice
- datum u vícedílných popisných jednotek – spojovník natěsno

- neuvedeno místo vydání a/nebo jméno nakladatele – dohledat, odvodit; poslední možnost:

[Místo vydání není známé]

[nakladatel není známý]

- údaje z jiného zdroje či odvozené - každý do vlastní hranaté závorky, případně s otazníkem: *[Česko]* nebo *[Německo?]*

- neuvedeno datum vydání – dohledat, odvodit:

[2013]

[2013?]

[2010 nebo 2011]

[mezi 1889 a 1918?]

[ne před 1989]

[ne po 1918]

MARC 21 - pole 264 - opakovatelné

První indikátor: pořadí údajů

- # Neuvádí se/první údaj
- 2 Dočasný údaj
- 3 Současný/poslední údaj

Druhý indikátor: funkce

- 0 Vytvoření/vznik (nezveřejněná podoba)
- 1 Nakladatel
- 2 Distributor
- 3 Výrobce
- 4 Údaje o autorských právech (jen \$c)

Podpole

- \$a Místo vydání, distribuce atd. (O)
- \$b Jméno nakladatele, distributora, atd. (O)
- \$c Datum vydání, distribuce, atd. (O)
- \$3 Bližší určení dokumentu (NO)

Příklady

nepublikované zdroje:

264-0\$c2014

264-0\$aPraha,\$c1983

publikované zdroje:

264-1\$aBrno :\$bNávrat,\$c2011

264-1\$aVe Znojmě :\$bvlastním nákladem,\$c2016

264-1\$aPraha ;\$aLitomyšl :\$bPaseka,\$c2003

264-1\$aPraha :\$bSvoboda,\$c1961-1973

264-1\$aV Praze :\$bAlbatros,\$c[1960]

264-4\$c©1959

264-1\$aPraha :\$bBB art ;\$aBrno :\$bCC art,\$c2000

264-1\$a[Česko] :\$b[nakladatel není známý],\$c[mezi 1914 a 1939?]

264-1\$aPraha :\$bSvoboda, n.p.,\$c1964-

26421\$31975-1989\$aPraha :\$bMladá fronta

26431\$31990-\$aPraha ;\$aLitomyšl :\$bPaseka

264-1\$aPrag :\$bA. Fritsch,\$c1895

264-2\$bIn Commission bei Fr. Řivnáč

264-3\$bTiskem Dr. Ed. Grégra

Oblast údajů fyzického popisu

- uvádí se rozsah, rozměr a vybavení dokumentu
- prameny popisu - celé popisované provedení
- jazyk popisu - česky
- povinný údaj v MZ – rozsah
- vždy celá slova, žádné zkracování

Rozsah

- rozsah udává počet a typ jednotek (svazek, digitální soubor, ...) a/nebo podjednotek (stránky, listy, ...) tvořících bibliografický zdroj
- uvádíme poslední číslovanou stránku (list, sloupec) nebo počet svazků
- při označení počtu stránek používáme výrazů uváděných v publikaci (arabské, římské číslice, písmenné označení)
- uvádíme všechny číslované i nečíslované sekvence, ale:

- stránkování komplikované či nepravidelné:
  1. celkový počet stran + *v různém stránkování*
  2. hlavní číslovaná sekvence a dopočítaný počet ostatních stran + *různě číslovaných stran nebo nečíslovaných stran*
  3. *jen v nouzi: 1 svazek (různé stránkování)*

nečíslované stránky

1. spočítáme + výraz *nečíslovaných stran (tuto variantu preferujeme)*
2. výraz *přibližně* + odhad počtu stran
3. *jen v nouzi: 1 svazek (nestránkováno)*

číslování chybné - zapíše se obojí spolu s výrazem *to je* (122 stran, to je, 212 stran)

- obrazové přílohy – jsou samostatně (ne)číslované listy/stránky, obsahující ilustrace apod.; patří do rozsahu publikace
počet + *stran/listů obrazových příloh* nebo počet + *nečíslovaných stran/listů obrazových příloh*
- více svazků:
  1. s průběžným číslováním - počet svazků + celkový počet stránek v kulaté závorce
  2. každý svazek vlastní stránkování – počet svazků + v kulaté závorce počet stránek každého svazku
- neukončený zdroj
slovní označení jednotky bez čísla; po ukončení vydávání doplníme počet vydaných jednotek (svazků, atd.)

MARC 21 – pole 300

- **\$a rozsah** – počet stran/listů včetně obrazových příloh

300--\$a126 stran

300--\$a86 stran, 16 nečíslovaných listů obrazových příloh

300--\$avii, 63 stran

300--\$a2 svazky (viii, 388; ix, 362 stran)

300--\$a3 svazky (1288 stran)

300--\$aPřibližně 600 stran

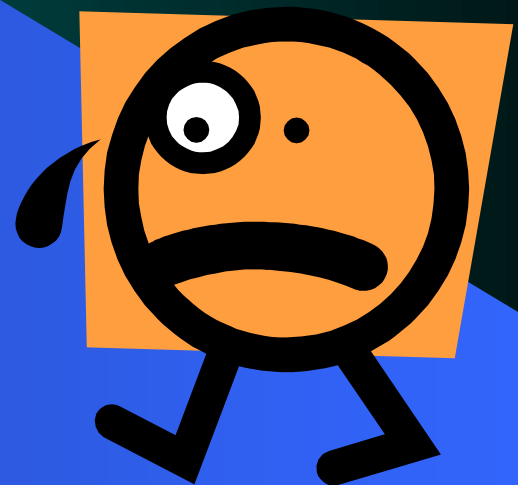
300--\$a450 stran v různém stránkování

300--\$a223 nečíslovaných stran

300--\$a1 online zdroj

300--\$a svazků

Oblast údajů o edici

- edici tvoří skupina samostatných popisných jednotek, souvisejících navzájem společným názvem celku/řady
- **prameny popisu**
  - 1) titulní stránka edice
  - 2) titulní stránka monografie
  - 3) zbývající část publikace
- jako popisný údaj do pole 490 a jako selekční údaj (vedlejší záhlaví) do odpovídajícího pole 800-830

- povinný údaj v MZ – pole 490
- kulaté závorky pro uzavření údajů o edici podle ISBD se v MARC 21 nezapisují, pro potřeby zobrazení je generuje systém
- interpunkce uvnitř polí se zapisuje
- 490 - údaje přesně tak, jak jsou na prameni popisu; platí stejné zásady jako pro zápis názvových údajů (ani tady nezkracujeme), jen !slovní označení pořadí svazku se nahrazuje arabskou číslicí (římské číslice zůstávají)

MARC 21 – pole 490 - opakovatelné

- **1. indikátor** – vedlejší záhlaví (0 ne, 1 vytváří se)
- **\$a** celý údaj o edici – včetně podnázvu, údaje o odpovědnosti za edici, atd.; opakovatelné jen, je-li subedice od hl. edice oddělena číslováním v \$v nebo pokud má edice souběžný název
- **\$v** označení svazku/pořadí (O)

800-830 Vedlejší záhlaví pro edice

- záhlaví typu autor/název

  - 800 Vedlejší záhlaví pro edici – osobní jméno

  - 810 Vedlejší záhlaví pro edici – jméno korporace

  - 811 Vedlejší záhlaví pro edici – jméno akce

- názvové záhlaví

  - 830 Vedlejší záhlaví pro edici – unifikovaný
název

- 4901#0\$aEdice klubové poezie ;\$vsešit 10
- 830#0\$aEdice klubové poezie

- 4901#0\$aKomentované zákony ;\$vXXVI. svazek
- 830#0\$aKomentované zákony (C.H. Beck)

- 4901#0\$aZprávy / Vysoká škola ekonomická ; \$v2002/1
- 8102#0\$aVysoká škola ekonomická.\$tZprávy

- 4901#0\$aSpisy Jana Čepa ;\$v3
- 8001#0\$aČep, Jan,\$d1902-1974.\$tSpisy

- 4901#0\$aPragensia ;\$vsv. 112.\$aMonographia ;\$vsv. 9
- 830#0\$aPragensia.\$pMonographia

Oblast poznámek

- důležité údaje (identifikační či informační), které nelze zapsat do specifických oblastí údajů
- jako poznámka se vždy uvádí správné znění údajů chybně uvedených na prameni popisu
- pořadí poznámek odpovídá pořadí oblastí údajů a dodržuje se interpunkce ISBD
- poznámky volně tvořené (neformalizované) x formalizované

MARC 21 – pole 5XX

- vedle poznámek zapsaných v polích 5XX se na výstupu mohou zobrazovat též poznámky generované z jiných polí: 246 Variantní názvy, 247 Předcházející název, 310 Současná periodicity, 321 Předcházející periodicity, 362 Údaje o číslování, 76X-78X propojovací pole (např. název originálu, předcházející či následující záhlaví u seriálů)

Nejčastěji uváděné poznámky

- 500 Všeobecná poznámka
- 504 Poznámka o skryté bibliografii
- 505 Formalizovaná poznámka k obsahu
- 546 Poznámka o jazyku

500 Všeobecná poznámka – opakovatelné pole

- indikátory nedefinovány, \$a text poznámky (NO)
- pro všechny oblasti popisu, např:

500--\$aPřeloženo z němčiny

500--\$aObsahuje rejstřík

500--\$aNázev z obálky

500--\$aV tiráži uveden chybný rok vydání: 1899

500--\$aSkutečným autorem díla je Josef Menzel

500--\$aOznačení vydání je chybné, správně je: Vydání páté

500--\$aSprávné jméno autorky: Evonne Rezler

504 Poznámka o skryté bibliografii

- indikátory nedefinovány, \$a text poznámky (NO)

504--\$aObsahuje bibliografii

504--\$aObsahuje bibliografii, bibliografické odkazy
a rejstřík

504--\$aObsahuje bibliografii a rejstřík

505 Formalizovaná poznámka k obsahu

- !!! neformalizovaná poznámka k obsahu do 500
- 1. indikátor – úplnost zápisu obsahu (návěští se generuje)
  - 0 úplný obsah (návěští Obsahuje:)
  - 1 neúplný obsah (návěští Neúplný obsah:)
  - 2 částečný obsah (návěští Obsahuje též:)
  - 8 návěští se negeneruje
- 2. indikátor – forma zápisu obsahu
  - # základní
  - 0 rozšířená

- \$a formalizovaný text (NO)
- \$g doplňující údaje (svazek, stránky) (O)
- \$r údaj o odpovědnosti (O)
- \$t název (O)
- \$u adresa elektronického zdroje
- oba typy poznámky se zapisují včetně interpunkce ISBD
- 5050-\$asvazek 1. A-L. 1997. 305 stran -- svazek 2. M-Z. 1999. strany 306-703
- 50500\$tKarla /\$rB. Němcová -- \$tKříž u potoka / \$rK. Světlá -- \$tKlepy z plesů /\$rTeréza Nováková
- 50500\$tKarla --\$tDivá Bára --\$tChudí lidé

546 Poznámka o jazyku

- textová poznámka o **jazyku** popisované jednotky, liší-li se od jazyka názvu
- odpovídá kódům v poli 041
- indikátory nedefinovány
- **\$a** text poznámky, **\$b** typ jazyka nebo písma

546--\$aAnglický, německý a ruský text

0410-\$aeng\$ager\$arur

546--\$aČeské a německé resumé

0410-\$aeng\$bctze\$bger

ale: 500--\$aPřeloženo z němčiny

0411-\$acze\$hger

Děkuji za pozornost a uvidíme se
při praktickém cvičení